

ỨNG PHÓ

VỚI BẠO LỰC VÀ PHÂN BIỆT ĐỐI XỬ

(Sách dành cho người Nữ Yêu Nữ)

MỤC LỤC

PHẦN 1: BẠO LỰC GIA ĐÌNH & BẠO LỰC TRONG TÌNH YÊU	3
I. Bạo lực gia đình	3
II. Bạo lực trong tình yêu	17
PHẦN 2: QUẤY RỐI TÌNH DỤC VÀ KỶ THỊ	22
I. Quấy rối tình dục tại nơi làm việc	22
II. Kỳ thị tại trường học	24
III. Kỳ thị & phân biệt đối xử tại nơi công cộng	27
PHỤ LỤC: CÁC ĐỊA CHỈ HỖ TRỢ	30

PHẦN 1

CÁC TÌNH HUỐNG XỬ LÝ KHI BỊ BẠO LỰC GIA ĐÌNH VÀ BẠO LỰC TRONG TÌNH YÊU

I. BẠO LỰC GIA ĐÌNH

Là người nữ yêu nữ, bạn có thể gặp nguy cơ bị bạo lực bởi các thành viên trong gia đình mình do sự kỳ thị và phân biệt đối xử. Các hình thức bạo lực đa dạng từ bạo lực thể xác, bạo lực tinh thần, bạo lực kinh tế, và bạo lực tình dục. Trong phần này, chúng tôi xin đưa ra 4 câu chuyện để các bạn nắm được các dạng bạo lực kể trên, từ đó nhận biết được vấn đề và tìm ra hướng giải quyết. Lưu ý cách gợi ý giải quyết tình huống mang tính chất tham khảo. Với từng trường hợp cụ thể cần có sự bàn bạc kỹ lưỡng từ những người hỗ trợ chuyên nghiệp để giúp bạn vượt qua các vấn đề của mình.

Câu chuyện 1

Yến 22 tuổi, đang làm việc tại một công ty trên Hà Nội. Yến là người nữ yêu nữ nhưng gia đình chưa biết. Yến mới đưa bạn gái về công khai cùng gia đình, vừa là ra mắt người yêu và để bố mẹ đừng giục Yến lấy chồng. Nhưng vừa mới nghe tin, bố mẹ Yến đã đuổi bạn gái Yến ra khỏi nhà, đồng thời nhốt Yến vào phòng, tịch thu điện thoại và không cho Yến đi làm nếu không thay đổi. Yến đã bị bố đánh hai trận rất đau, đặc biệt là bị một cái tát khiến Yến ù tai hai hôm mới đỡ. Bố Yến nói nếu vẫn tiếp tục yêu con gái, ông sẽ nhốt cho đến khi nào thay đổi thì thôi.

Giải ý cách giải quyết

Công khai là một hành trình, một dấu mốc quan trọng trong cuộc đời của một người nữ yêu nữ, vì vậy việc công khai từng bước và chuẩn bị đầy đủ sẽ giúp cho người công khai như Yến tránh được nhiều rủi ro khi công khai. Yến đang bị bạo lực từ gia đình.

Ở tình huống này, Yến bị bố đánh và cô lập. Để giải quyết vấn đề bị bạo lực, Yến cần ưu tiên sự an toàn của bản thân, nếu bị cha mẹ đánh hay tiếp tục nhốt sẽ khiến cho thể xác và tinh thần của Yến bị ảnh hưởng, không tiếp tục được làm việc hay gặp gỡ bạn gái, thậm chí sẽ bị bố mẹ kiểm soát cuộc sống của Yến sau này.

Vì vậy, trong trường hợp này Yến nên cân nhắc:

- Đánh giá mức độ nguy hiểm của việc bị bố mẹ đánh và nhốt: sẽ kéo dài trong bao lâu và bố mẹ có tiếp tục sử dụng bạo lực với mình nữa hay không.
- Tìm cách liên lạc với người ở bên ngoài để nhờ sự trợ giúp
- Thỏa hiệp với bố mẹ để kéo dài thời gian và đảm bảo sự an toàn cho bản thân
- Thông thường khi con công khai, cha mẹ có tâm lý bất ngờ hay sốc. Đối diện với cơn sốc có thể kéo dài vài ngày đến vài tuần, Yến cần hiểu thêm tâm lý của cha mẹ, bản thân họ cũng đang gặp khó khăn khi Yến đột ngột mang đến một tin họ không muốn nghe, do đó cũng cần có thời gian để cha mẹ hiểu để không có hành vi gây hại đến bản thân Yến nữa.
- Tham khảo thêm các tài liệu về công khai, những người đã từng công khai thành công để có thêm kinh nghiệm.
- Cần có một kế hoạch công khai cụ thể
- Nếu thoát được ra ngoài, hãy liên lạc ngay với các địa chỉ an toàn của nhóm nữ yêu nữ tại một số tỉnh thành để được tạm lánh tạm thời hoặc chuyển sang nhà tạm lánh lâu dài hơn

Thông tin cần biết

Các hành vi bạo lực thể xác bao gồm: Hành hạ ngược đãi, đánh đập, hoặc có hành vi cố ý khác xâm hại đến sức khỏe tính mạng.

Khi bị bạo lực, bạn cần biết mình có quyền được bảo vệ trước pháp luật.

Điều 5. Quyền và nghĩa vụ của nạn nhân bạo lực gia đình

1. Nạn nhân bạo lực gia đình có các quyền sau đây:

- a) Yêu cầu cơ quan, tổ chức, người có thẩm quyền bảo vệ sức khỏe, tính mạng, nhân phẩm, quyền và lợi ích hợp pháp khác của mình;
- b) Yêu cầu cơ quan, người có thẩm quyền áp dụng biện pháp ngăn chặn, bảo vệ, cấm tiếp xúc theo quy định của Luật này;
- c) Được cung cấp dịch vụ y tế, tư vấn tâm lý, pháp luật;
- d) Được bố trí nơi tạm lánh, được giữ bí mật về nơi tạm lánh và thông tin khác theo quy định của Luật này;
- đ) Các quyền khác theo quy định của pháp luật.

2. Nạn nhân bạo lực gia đình có nghĩa vụ cung cấp thông tin liên quan đến bạo lực gia đình cho cơ quan, tổ chức, người có thẩm quyền khi có yêu cầu.

Biện pháp ngăn chặn, bảo vệ cấm tiếp xúc theo luật:

Theo quy định tại khoản 1 Điều 19 Luật Phòng, chống bạo lực gia đình, thì các biện pháp ngăn chặn, bảo vệ được áp dụng kịp thời để bảo vệ nạn nhân bạo lực gia đình, chấm dứt hành vi bạo lực gia đình, giảm thiểu hậu quả do hành vi bạo lực gây ra, bao gồm:

- Buộc chấm dứt ngay hành vi bạo lực gia đình;
- Cấm người có hành vi bạo lực gia đình đến gần nạn nhân;
- Sử dụng điện thoại hoặc các phương tiện thông tin khác để có hành vi bạo lực với nạn nhân.

Gợi ý ứng phó khi bị bạo lực thể xác

1. Không gây tranh cãi, gây căng thẳng để tránh đẩy xung đột lên đỉnh điểm.
2. Quan sát phản ứng từ cha mẹ và nhận diện một số dấu hiệu có thể gây nguy hiểm đến thể xác để thoát kịp thời
3. Khi đã lường trước các dấu hiệu gây nguy hiểm, bạn quan sát một số nơi trong nhà để có thể chạy thoát, tránh nơi có các góc chết, tránh đứng gần các dụng cụ gây sát thương
4. Nghĩ và tìm trước những nơi có thể tạm lánh an toàn: bạn bè, người thân, các tổ chức bảo vệ người bị bạo lực.
5. Tìm sự hỗ trợ từ bên ngoài: chia sẻ câu chuyện, dự định với một ai đó khiến bạn thấy tin tưởng để được hỗ trợ giải quyết
6. Chuẩn bị sẵn các giấy tờ tùy thân quan trọng: chứng minh thư, thẻ bảo hiểm, thẻ sinh viên, thẻ ngân hàng... quần áo và một ít tiền tiết kiệm trong một chiếc túi an toàn để đề phòng bị ra khỏi nhà đột ngột.
7. Gọi số điện thoại hỗ trợ hoặc 113 trong trường hợp khẩn cấp, hoặc gọi số 024. 33335599 để được tư vấn tâm lý và các giải pháp an toàn.

Câu chuyện 2

Từ lúc biết Hoài là người đồng tính nữ, mẹ Hoài khóc lóc suốt hai tuần nay. Bà nói bà không đánh đổi sức khỏe và bao nhiêu công nuôi dưỡng để có một đứa con đồng tính. Bà bảo đó không phải là Hoài mà là một người khác, bà đi xem bói rồi cho rằng Hoài bị ma nhập, rồi đất đai nhà Hoài bị động nên mời thầy về cúng. Hoài đã bị thầy bói vẩy nước vào người rồi làm các nghi lễ. Sau hai lần đưa đến thầy bói, hiện giờ mẹ Hoài ở nhà vẫn khóc và nói rằng Hoài là đứa con bất hiếu không biết thương mẹ, mẹ Hoài nói nếu Hoài không thay đổi sẽ từ con. Mẹ Hoài vốn là một cô giáo, bố Hoài bỏ đi với người khác khi Hoài mới được 8 tuổi. Mẹ Hoài cho rằng vì sống thiếu bố nên Hoài mới trở nên như vậy, cho dù Hoài đã nói chuyện với mẹ, nhưng mẹ bảo nếu còn đề cập về chuyện này thì không bao giờ hai mẹ con nói chuyện với nhau nữa. Mẹ Hoài nói nếu cứ để tóc ngắn và không xóa mấy vết xăm trên tay thì ra ngoài đường đừng gọi mẹ mà hãy coi như người dưng. Hoài rất buồn nhưng không biết làm sao để thuyết phục mẹ.

Bài ý cách giải quyết

- Mẹ Hoài đang ở giai đoạn bị sốc, không chấp nhận sự thật và tìm mọi cách để thay đổi việc Hoài là người đồng tính nữ. Có thể mẹ Hoài cho rằng việc Hoài để tóc ngắn và có hình xăm cũng là biểu hiện của người nữ yêu nữ, vì vậy mẹ Hoài muốn thay đổi cả xu hướng tính dục và cách thể hiện bên ngoài của Hoài. Với nhiều cha mẹ, dù cho họ đã nghe hoặc tự có suy đoán phần nào về xu hướng tính dục của con nhưng khi đối mặt trực tiếp họ vẫn bị sốc, khóc lóc và phủ nhận sự thật.

- Trong tình huống này, Hoài đang bị bạo lực tinh thần từ mẹ: chửi bới, ép đi chữa bệnh, gây sức ép.
- Mẹ Hoài nghĩ nếu chửi bới, ép buộc, ngăn cấm và bắt đi chữa thì Hoài có thể thay đổi được. Mọi phản ứng của mẹ Hoài là vì chưa hiểu về con mình. Như vậy bà cũng đang gặp khó khăn nên mới có những hành động gây tổn thương tới con. Hoài cần hiểu được tâm lý của mẹ để tác động cho phù hợp, cố gắng tránh mọi sự tranh cãi không cần thiết.
- Hoài cần có một kế hoạch cụ thể, rõ ràng cho công khai về bản thân. Xác định đây là vấn đề lâu dài và cần có sự kiên nhẫn, lên kế hoạch chia sẻ với mẹ bằng nói chuyện trực tiếp, qua tin nhắn, qua viết thư...
- Giúp mẹ hiểu rằng việc Hoài sống và yêu là mong muốn của một người đã trưởng thành. Hoài đã có rất nhiều thời gian suy nghĩ về bản thân và quyết định nói chuyện với mẹ vì mẹ là người mà Hoài yêu thương kính trọng nhất, cắt tóc hay để hình xăm là một phần sở thích, không liên quan gì đến việc mình là ai và yêu ai.

Thông tin cần biết

Các hành vi bạo lực tinh thần, theo Điều 2 Luật Phòng, chống bạo lực gia đình

- Lãng mạ hoặc hành vi cố ý khác xúc phạm danh dự, nhân phẩm
- Cô lập, xua đuổi hoặc gây áp lực thường xuyên về tâm lý gây hậu quả nghiêm trọng
- Ngăn cản việc thực hiện quyền, nghĩa vụ trong quan hệ gia đình giữa ông, bà và cháu; giữa cha, mẹ và con; giữa vợ và chồng; giữa anh, chị, em với nhau
- Cưỡng ép tảo hôn; cưỡng ép kết hôn, ly hôn hoặc cản trở hôn nhân tự nguyện, tiến bộ
- Có hành vi trái pháp luật buộc thành viên gia đình ra khỏi chỗ ở.

Ứng phó với các hành vi bạo lực tinh thần

1. Không nên tranh cãi khi có bạo lực tinh thần xảy ra, có thể kết thúc bằng: “con nghĩ rằng con và bố mẹ sẽ nói chuyện này sau được không ạ?”.
2. Uống một cốc nước và hít thở sâu mỗi khi đứng trước cuộc tranh luận sắp bùng nổ.
3. Gọi điện thoại hoặc ra ngoài gặp gỡ một người bạn để chia sẻ
4. Tìm đến các trung tâm tư vấn, các tổ chức, các nhóm hỗ trợ để được giúp đỡ
5. Chuẩn bị sẵn các giấy tờ tùy thân, quần áo và tiền tiết kiệm trong một chiếc túi an toàn để đề phòng bị ra khỏi nhà
6. Gọi số điện thoại hỗ trợ hoặc 113 trong trường hợp khẩn cấp, hoặc gọi số 024. 33335599 để được tư vấn tâm lý và các giải pháp an toàn.

Câu chuyện 3

Nhung đang học năm thứ 2 ở một trường đại học tại Hà Nội. Từ lúc phát hiện ra Nhung yêu con gái, bố mẹ Nhung đã gọi con về nhà giáo huấn, yêu cầu con chấm dứt ngay chuyện tình cảm này. Nếu Nhung không thay đổi bố mẹ Nhung sẽ cắt toàn bộ viện trợ bao gồm tiền học và tiền sinh hoạt. Nhung đã hứa với bố mẹ là sẽ thay đổi và tập trung vào học tập nhưng sống một cuộc sống giấu giếm, bị bố mẹ kiểm soát thường xuyên khiến Nhung rất chán nản, học hành giảm sút. Sau đó, Nhung có mâu thuẫn và chia tay với bạn gái, một lần nữa Nhung không giấu bố mẹ, Nhung tiếp tục nói chuyện với bố mẹ về bản thân và hậu quả là đã bị cắt viện trợ. Bố mẹ Nhung cho rằng dù Nhung phải nghỉ học để đi làm do không có tiền sống thì cũng không chết được, còn việc Nhung là người đồng tính thì khiến bố mẹ cả đời không ngẩng mặt lên nhìn ai được. Nhung rất căng thẳng, một mặt Nhung muốn có tiền để tiếp tục đi học, mặt khác Nhung không muốn sống theo mong muốn của bố mẹ. Nhung chưa biết phải làm gì.

Giải ý cách giải quyết

- Tình huống của Nhung cũng là một kinh nghiệm để rất nhiều bạn có ý định công khai tham khảo để tránh gặp phải.
- Bố mẹ Nhung cũng như nhiều phụ huynh khác phản đối và chối bỏ xu hướng tính dục của con vì họ chưa có đủ thông tin và kiến thức hoặc bản thân họ vẫn còn kỳ thị. Họ cũng là những nạn nhân của một xã hội lấy mối quan hệ dị

tính làm thước đo. Mọi người thường nghĩ rằng việc đi ngược lại với số đông là điều sai trái, đáng xấu hổ.

- Trong trường hợp này, nếu tiếp tục tranh cãi và căng thẳng với bố mẹ, Nhung sẽ tiếp tục gặp khó khăn về tài chính, và cũng không chắc được sống theo đúng mong muốn cá nhân. Để tránh những điều này, Nhung cần có kế hoạch dài hạn trong việc thuyết phục bố mẹ và cũng cần có kế hoạch tài chính cho bản thân nếu bố mẹ cắt hoàn toàn viện trợ về kinh tế.
- Nhung có thể cân nhắc việc vay học phí từ nhà trường, hoặc bạn bè, họ hàng thân thiết, xin đi làm thêm để chủ động phần nào kinh tế cho bản thân.
- Trong mọi trường hợp nguy hiểm, kế hoãn binh để tìm hướng giải quyết vẫn là cách tốt để không đẩy mâu thuẫn đến đỉnh điểm và các rủi ro khác nguy hại tới sức khỏe và tinh thần. Trong trường hợp gặp căng thẳng do việc hoãn binh gây ra, bạn có thể tìm tới những người ủng hộ và dịch vụ tư vấn tâm lý.
- Công khai là một kế hoạch dài hạn và ưu tiên sự an toàn, điều đó sớm hay muộn bạn sẽ làm thì cũng hãy làm bằng sự thận trọng và chuẩn bị kỹ lưỡng nhất.

Thông tin cần biết

Hành vi bạo lực kinh tế theo Điều 2 Luật Phòng, chống bạo lực gia đình

- Chiếm đoạt, huỷ hoại, đập phá hoặc có hành vi khác cố ý làm hư hỏng tài sản riêng của thành viên khác trong gia đình hoặc tài sản chung của các thành viên gia đình
- Cường ép thành viên đóng góp tài chính quá khả năng của họ; kiểm soát thu nhập của thành viên gia đình nhằm tạo ra tình trạng phụ thuộc về tài chính.

Ứng phó khi bị bạo lực kinh tế từ gia đình

1. Không tranh cãi hoặc có các hành động thách thức cha mẹ để họ cáu giận, buồn phiền và có thể sử dụng hành vi bạo lực để gây sức ép.
2. Hiểu diễn biến tâm lý của cha mẹ, cho mình thời gian để chuẩn bị cách đưa thông tin phù hợp và cho họ thời gian để tiếp nhận thông tin và hiểu đúng vấn đề.
3. Khi công khai cần có sự chuẩn bị về thời gian, kiến thức và phương pháp trao đổi, ai là người hỗ trợ khi cần để có một hoặc nhiều buổi nói chuyện lại với cha mẹ về vấn đề và khó khăn của mình
4. Kế hoạch tài chính cần trả lời rõ các câu hỏi: nếu bị đuổi ra khỏi nhà thì ở đâu, với ai; cần làm việc gì để có thu nhập, ai sẽ giúp đỡ mình, giúp đỡ như thế nào, làm sao để có thể tiếp tục đi học...
5. Trong trường hợp xấu nhất xảy ra, chia sẻ với bạn bè, người ủng hộ, các tổ chức hỗ trợ đã có trong kế hoạch để tìm kiếm sự giúp đỡ.

Câu chuyện 4

Miền là một người đồng tính nữ, năm 24 tuổi. Bạn nói chuyện với mẹ là mình chỉ có tình cảm với nữ, ban đầu mẹ không ý kiến gì, sau đó khi nói chuyện với hàng xóm thì mẹ đã không chấp nhận như vậy và ép Miền phải đi lấy chồng. Miền hiểu rằng mẹ đã bị hàng xóm tác động và gây sức ép. Để mẹ không phải chịu điều đó, Miền đã gật đầu đồng ý cưới một người con trai, nhưng ngay trong đêm tân hôn Miền đã biết đó không phải là cuộc sống của mình nên bỏ về nhà và cầu xin mẹ hãy chấp nhận cho Miền được sống thật. Mẹ Miền nói chỉ giết bà đi thì bà mới không ngăn cản, còn không Miền phải quay về với chồng. Từ lúc biết chuyện, chồng Miền thường xuyên ép Miền phải quan hệ, mỗi khi Miền từ chối anh ta lại tỏ thái độ anh ta là chồng nên có quyền. Chỉ những ngày có kinh nguyệt thì Miền mới được giải thoát, chịu không nổi Miền đã đưa đơn ly dị nhưng anh ta đã xé đơn. Vì bị ép quan hệ tình dục quá nhiều nên Miền đã bị sảy thai. Miền chỉ muốn tự tử để thoát khỏi cuộc sống này. Nhờ những lời động viên từ bạn gái cũ của Miền mà Miền mới có thể sống được. Miền không biết làm gì để thoát khỏi tình trạng hiện tại.

Chọn ý cách giải quyết

- Trong tình huống này, Miền bị bạo lực từ phía mẹ và bị bạo lực tình dục từ phía chồng
- Hành vi bạo lực: bị mẹ ép kết hôn; bị chồng ép quan hệ tình dục

- Mẹ Miền có phản ứng vì phần lớn do những người xung quanh tác động, khiến bà thay đổi tư tưởng và gây sức ép với con. Điều này xảy ra phổ biến ở rất nhiều cha mẹ chưa có cơ hội tiếp cận kiến thức về người nữ yêu nữ và vẫn đang hoang mang về con mình.
- Điều có thể làm là Miền cung cấp thông tin cho mẹ bằng những cách phù hợp, chia sẻ rõ ràng cho mẹ biết về bản thân để mẹ hiểu những gì Miền đang phải trải qua, việc im lặng chịu đựng có thể khiến cho mọi việc trở nên tồi tệ hơn.
- Nếu tiếp tục chung sống với chồng thì sức khỏe thể chất và tinh thần của Miền sẽ có thể bị ảnh hưởng nặng nề.
- Lập một kế hoạch an toàn: chuẩn bị túi an toàn gồm có giấy tờ tùy thân, quần áo, và tiền tiết kiệm; nhận diện ra các dấu hiệu bị bạo lực để kịp thời ứng phó, lập danh sách những người có thể hỗ trợ khi khẩn cấp.
- Nếu tiếp tục chung sống không phải là điều mong muốn Miền có thể cân nhắc tới việc ly hôn và chuẩn bị cho việc ly hôn.
- Nên tìm kiếm, trao đổi với các chuyên viên tư vấn, các tổ chức hỗ trợ người bị bạo lực, các tổ chức hỗ trợ người LGBTIQ, bạn bè và những người đang ủng hộ Miền để giúp Miền được an toàn.

Theo quy định của Luật Phòng chống bạo lực gia đình, Điều 2 quy định về các hành vi bạo lực, trong đó có bạo lực tinh dục, cụ thể là:

đ) Cường ép quan hệ tình dục;

e) Cường ép tảo hôn; cường ép kết hôn, ly hôn hoặc cản trở hôn nhân tự nguyện, tiến bộ;

Phòng ngừa khi bị bạo lực tình dục từ gia đình

1. Cố gắng tránh ở một mình tại những nơi bạn có thể bị tấn công tình dục hoặc ép buộc quan hệ tình dục.
2. Nếu bạn bắt đầu cảm thấy không an toàn trong một tình huống nào đó và sợ rằng sẽ bị bạo lực, hãy cố gắng thoát ra khỏi chỗ đó bằng một vài giải pháp tri hoãn: đi vệ sinh, đi kiểm tra cửa hoặc trao đổi trước tín hiệu với một người tin cậy để gọi điện trao đổi lúc khẩn cấp.
3. Luôn giữ tiền trong người để bạn có thể sử dụng các phương tiện công cộng để thoát khỏi nơi bạn gặp nguy hiểm.
4. Nhớ các số điện thoại của các tổ chức cứu giúp, bao gồm số của bạn bè thân, các đường dây nóng cứu trợ bạo lực và số của cảnh sát.
5. Nếu bạn thường xuyên phải ở trong một môi trường dễ bị bạo lực, hãy học các kỹ năng tự vệ.
6. Hãy sử dụng bản năng và sự xét đoán của bạn. Trong tình thế nguy hiểm, hãy xác định xem điều gì có thể làm người gây bạo lực bình tĩnh trở lại.

Ứng phó khi bị bạo lực tình dục

1. Nhiều kẻ gây bạo lực thường nghĩ rằng nạn nhân của mình đang không được giúp đỡ, do đó việc chống cự tức thì bằng cách kêu to lên có thể làm anh ta bối rối và bạn có thể có cơ hội trốn thoát. Thực hiện việc chạy thoát hàng ngày để tăng cường các kỹ năng ứng phó với bạo lực của bản thân.

2. Kể với người đáng tin cậy về những điều đã xảy ra để nhận được sự chia sẻ và hỗ trợ từ họ.
3. Nếu bạn bị thương, hãy tới phòng khám hoặc bệnh viện để điều trị càng sớm càng tốt. Ở đó, bạn cũng sẽ được kiểm tra để chắc chắn rằng bạn không bị nhiễm các bệnh lây truyền qua đường tình dục sau khi bị bạo lực tình dục.
4. Nếu bạn lo sợ có thai sau khi bị cưỡng hiếp, bạn có thể dùng thuốc tránh thai khẩn cấp, lý tưởng nhất là trong vòng 3 ngày, hoặc ít nhất là trong vòng 5 ngày sau đó, nhưng càng dùng thuốc tránh thai khẩn cấp sớm, tác dụng tránh thai càng cao.
5. Tìm kiếm dịch vụ tư vấn, các số điện thoại khẩn cấp: các trung tâm tư vấn để có thể giúp bạn, cũng như giúp liên hệ với các cơ quan pháp luật, nếu bạn quyết định sẽ thông báo về trường hợp của bạn cho cảnh sát hoặc các nhà chức trách khác.

II. BẠO LỰC TRONG TÌNH YÊU

Bạo lực không chỉ xảy ra ở môi trường gia đình, giữa những người có quan hệ về huyết thống hay pháp luật, mà còn bất gặp ở những cặp đôi chưa có bất kỳ sự ràng buộc nào. Trong phần này, chúng tôi xin chia sẻ các câu chuyện bạo lực ở các cặp yêu nhau để bạn đọc có thêm thông tin và cách xử trí.

Câu chuyện 1

Hùng và Nguyên đã chuyển về chung sống với nhau sau 3 tháng yêu nhau. Cả hai thuê một căn phòng trọ đơn giản để ở. Hùng đang làm ở một khu công nghiệp còn Nguyên vẫn đang học đại học. Khi ở cùng nhau được gần 2 tháng thì cả hai có nhiều bất đồng và mâu thuẫn. Nguyên phát hiện ra Hùng rất gia trưởng. Hùng tự cho mình đóng vai trò như người chồng, người kiếm tiền và là chủ gia đình nên tự quyết mọi việc. Nhiều lần Nguyên đã góp ý nhưng Hùng vẫn không thay đổi. Chán nản có lần Nguyên muốn chia tay thì Hùng lại níu kéo thậm chí là rạch tay để cho Nguyên không bỏ mình. Nhưng ở cùng nhau mỗi lần hai người cãi nhau là Hùng lại chửi bới Nguyên, Hùng thường chửi Nguyên bằng lời lẽ thậm tệ, thậm chí đã hai lần Hùng tát Nguyên vì cho rằng Nguyên dám cãi lại mình. Ở cùng Hùng khiến Nguyên rất mệt mỏi nhưng không biết làm thế nào để Hùng có thể thay đổi cách cư xử và tôn trọng Nguyên hơn. Không ai trong gia đình Nguyên biết và Nguyên cũng không dám nói vì sợ mọi người sẽ cấm đoán không cho Nguyên yêu Hùng.

Gợi ý từ phòng tư vấn

- Nguyên cần cứng rắn và dứt khoát trao đổi với Hưng, không chấp nhận mọi hành vi bạo lực dù chỉ là một câu chửi hay một cái tát. Nếu im lặng hoặc không giải quyết dứt khoát, tình trạng bạo lực có thể sẽ gia tăng.
- Hưng rạch tay hay có hành vi tiêu cực không phải là lỗi của Nguyên, nhưng cần chú ý các hành động để tránh gây nguy hiểm cho Hưng. Nói chuyện với bạn bè của Hưng để họ có thêm tác động và giúp đỡ Hưng.
- Nếu việc chung sống có thể khiến cho Nguyên căng thẳng, Nguyên cần lên kế hoạch ra ngoài sinh sống cho đến khi cả hai nói chuyện lại với nhau.
- Trong trường hợp Hưng gây sức ép quá mức, không nên bỏ ra ngoài đột ngột tránh tình trạng Hưng bị sốc và có hành động tiêu cực với cả hai.
- Nên cân nhắc việc tìm đến sự trợ giúp của bạn bè trong cộng đồng hoặc những người có chuyên môn tư vấn hay các tổ chức hỗ trợ để giúp Nguyên vượt qua các khó khăn.

Một số cách ứng phó khi bị bạo lực trong tình yêu

- Không tranh cãi nếu một trong hai bên nổi nóng
- Nhận diện các dấu hiệu có thể chuẩn bị gây bạo lực và tránh đi
- Tìm chỗ đứng an toàn
- Gọi điện thoại cho bạn bè hoặc ai đó tin tưởng nhờ sự trợ giúp
- Sẵn sàng cho việc rời khỏi nhà bất cứ lúc nào, chuẩn bị sẵn một ít tiền và đồ đạc, giấy tờ tùy thân gửi nhờ nơi bạn bè
- Duyệt lại kế hoạch an toàn hàng ngày

Những thông tin cần lưu ý khi sống chung

- Tìm hiểu kỹ về tính cách, thói quen của đối phương
- Chia sẻ rõ ràng về quan điểm, mong muốn của cả hai bên, khi quyết định chung sống với nhau và cam kết tôn trọng mọi quyết định đó.
- Nên có thỏa thuận rõ ràng về chuyện tiền bạc tài chính hay tài sản khi mua sắm cùng
- Nên chia sẻ với một vài người bạn về điều này và nếu có khó khăn có thể nhờ đến sự trợ giúp của họ.
- Xác định việc bị bạo lực không phải là lỗi của bạn, bạn cần lên tiếng để chấm dứt bạo lực
- Việc xảy ra mâu thuẫn là điều rất phổ biến, quan trọng là cách bạn giải quyết vấn đề ra sao để đảm bảo an toàn cho bản thân.

Câu chuyện 2

Linh và Hiền đã yêu nhau được 6 tháng, Linh là người đồng tính nữ còn Hiền là người song tính. Thời gian vừa qua cả hai xảy ra mâu thuẫn, Hiền đã nói lời chia tay nhưng Linh níu kéo khiến Hiền tủi lòng và tiếp tục nối lại quan hệ. Hiền đã có tình cảm với một người con trai khác, biết chuyện Linh đã hỏi Hiền rất nhiều lần nhưng Hiền đều chối và nói đó là mối quan hệ bình thường. Một hôm Linh đã đi theo và biết Hiền có hẹn chàng trai kia ở một quán cà phê, khi vừa ra khỏi quán cà phê, Linh đã lôi Hiền về nhà để tra hỏi, Hiền nói hiện giờ Hiền đang có tình cảm với người con trai này và mong muốn chia tay Linh. Linh không chấp nhận, hôm đó Linh đã đánh Hiền rất đau và nói nếu tiếp tục tình cảm với cậu con trai kia thì Linh sẽ tung toàn bộ ảnh nóng của Hiền cho mọi người biết, và đồng thời Linh cũng sẽ công khai luôn mối quan hệ này cho cha mẹ của Hiền biết. Vì hiện giờ Hiền vẫn đang giấu diếm mối quan hệ này và rất sợ nói chuyện với cha mẹ, vì thế Linh đã biết được điểm yếu này và thường xuyên đe dọa Hiền. Hiện giờ Hiền rất bế tắc không biết phải giải quyết việc này ra sao.

Chú ý từ phòng tư vấn

- Việc yêu và chia tay là điều bình thường trong tình cảm, nếu chỉ vì Linh níu kéo mà Hiền tiếp tục giữ mối quan hệ với Linh và đồng thời phát triển tình cảm với người con trai có thể không giúp Hiền thấy thoải mái mà còn có nguy cơ bị bạo lực do Linh nghi ngờ, ghen tuông.

- Xem xét kỹ tính cách của Linh để có cách ứng xử cho phù hợp
- Chuẩn bị sẵn tinh thần chủ động cho việc công khai, tránh tình trạng bị công khai thụ động với cha mẹ.
- Hành vi của Linh là bạo lực và kiểm soát mối quan hệ trong tình cảm, đây là điều không thể chấp nhận và Hiền cần dứt khoát để tránh tình trạng mất an toàn cho bản thân.
- Nhờ bạn bè có quen biết với cả hai để thêm tác động
- Chuẩn bị kế hoạch rời khỏi nơi ở, chuẩn bị sẵn một ít tiền và giấy tờ tùy thân để phòng bị, giữ an toàn cho bản thân để phòng Linh mất kiểm soát và có hành vi gây nguy hiểm đến tính mạng.
- Không nói những lời nói hay có hành động gây thách thức
- Nói chuyện để Linh hiểu rằng việc níu kéo hoặc đe dọa không làm cho vấn đề được giải quyết, và chia tay là cách tốt cho cả hai để cùng tìm đến một cơ hội có hạnh phúc mới.
- Giữ các số điện thoại của những người thân quen, 113, hotline tư vấn, các tổ chức hỗ trợ
- Nếu Linh cố tình gây sức ép bằng cách đe dọa sẽ tung ảnh nóng, cố gắng giữ lại các bằng chứng để nhờ đến sự trợ giúp của pháp luật về hành vi quấy rối.

Những lưu ý khi sống chung và chia tay

- Luôn rõ ràng về mặt tình cảm, tránh sự hiểu lầm của đối phương
- Trao đổi thẳng thắn về việc tài sản khi sống chung và sau khi chia tay
- Nếu đã quyết định chia tay, nên nói chuyện nhẹ nhàng và dứt khoát, đồng thời có kế hoạch ra ngoài ở.
- Đối phương có hành vi níu kéo bằng tự tử hay tự hại, nên thông báo cho người thân bạn bè biết để cùng tìm cách ứng phó
- Trong trường hợp đối phương có sử dụng bạo lực hay đe dọa, nên sẵn sàng tìm kiếm sự giúp đỡ của người thân hoặc bạn bè hay các tổ chức làm về cộng đồng LGBTIQ.
- Tham khảo cách phòng ngừa và ứng phó khi bạo lực xảy ra ở các câu chuyện trên.

PHẦN 2

KỶ THỊ VÀ PHÂN BIỆT ĐỐI XỬ

Người nữ yêu nữ và những người ở nhóm thiểu số khác cũng có nguy cơ đối mặt với những kỳ thị và phân biệt đối xử ở nơi làm việc và trường học, hay nơi công cộng.

I. KỶ THỊ TẠI NƠI LÀM VIỆC

Tinh huống tham khảo

Hiên và Lan yêu nhau. Lan là một người nữ yêu nữ, cắt tóc ngắn và thích có xu hướng thể hiện sự nam tính. Lan cũng đã công khai với mọi người ở bên công ty của mình, mấy lần Lan sang đón Hiên, mọi người hay nhòm ngó, bàn tán, chỉ trích. Đồng nghiệp của Hiên còn hỏi Hiên: "Chết hết đàn ông con trai rồi hay sao mà đi yêu cái đứa nửa nam nửa nữ như thế?". Từ lúc biết Lan và Hiên yêu nhau, con gái trong cùng chuyền rất né tránh Hiên, mọi người không thích đứng cùng cũng như không thích ăn cùng, ai cũng sợ gần gũi quá thì sẽ bị Hiên tán tỉnh. Từ lúc biết chuyện này, công việc của Hiên đã khó khăn hơn. Trước đây, nếu gặp một lỗi gì thì Hiên chỉ bị quản lý nhắc nhở nhưng hiện giờ Hiên đã bị gọi lên ký biên bản kỷ luật. Hiên biết mọi người đang cố tình dồn ép để cho Hiên phải nghỉ việc. Dù vậy, Hiên cũng không có cơ sở gì để tố cáo vì Hiên đã từng nói chuyện này với cấp trên thì họ nói Hiên chỉ suy đoán linh tinh và yêu cầu Hiên phải có bằng chứng. Hiên rất chán nản và không biết làm thế nào để đối diện với việc này.

Lợi ý từ phòng tư vấn

- Có rất nhiều các bạn đang làm ở các khu công nghiệp hay các nhà máy chia sẻ rằng các bạn đang bị kỳ thị bởi xu hướng tính dục và thể hiện giới của mình. Cách thể hiện sự kỳ thị phần lớn liên quan đến lời nói, hành

động hoặc cách cư xử. Những người đồng nghiệp tỏ ý coi thường, tò mò hoặc trêu chọc. Hiên cũng là một trong những bạn trong cộng đồng LGBTIQ đang làm tại khu công nghiệp và bị phân biệt đối xử như vậy.

- Trước hết, lúc này Hiên cần bình tĩnh, không tranh cãi gây bất đồng. Mọi người đang có thái độ kỳ thị vì chưa hiểu hết về cộng đồng LGBTIQ, rất nhiều người vẫn cho rằng đây là bệnh và có thể lây hoặc không dám ngồi gần vì sợ. Hãy tìm một số tài liệu để họ đọc và giải thích cho họ hiểu về bản thân mình.
- Tìm kiếm sự ủng hộ của những đồng nghiệp thân thiết, lưu giữ lại được các bằng chứng bằng cách lên đối chất trực tiếp về những điều mình đã bị đối xử với người quản lý.
- Trao đổi với cấp quản lý cao hơn như công đoàn hay các hòm thư kiến nghị của công ty về các thắc mắc của mình.
- Tìm hiểu rõ quy định của công ty với các quyền lợi trách nhiệm và nghĩa vụ của nhân viên để sẵn sàng đối chất với người quản lý.
- Không có câu nói hành động gây thách thức, luôn cần giữ bình tĩnh khi đối chất với người khác.

Một số cách phòng ngừa và ứng phó khi bị kỳ thị và phân biệt đối xử tại nơi làm việc

Phòng ngừa:

- Hiểu rõ về các thông tin, quy định, chính sách cho nhân viên tại công ty
- Biết rõ các thông tin tổ chức bảo vệ mình tại công ty
- Nắm rõ Luật lao động, quy định bảo vệ quyền lợi trong trường hợp bị kỳ thị và phân biệt đối xử

Ứng phó:

- Hãy giữ bình tĩnh, an toàn cho bản thân
- Quyết đoán, yêu cầu họ chấm dứt hành vi lời nói kỳ thị, phân biệt đối xử
- Hãy thảo luận với các đồng nghiệp ủng hộ bạn về hướng giải quyết vấn đề

- Thu thập chứng cứ là những hình ảnh, âm thanh, tìm kiếm người ủng hộ và sẵn sàng làm chứng
- Gọi điện, viết thư gửi lên công đoàn hoặc gửi thư kèm theo các bằng chứng đã thu thập được vào hòm thư kiến nghị của công ty để tố cáo hành vi kỳ thị và phân biệt đối xử

Tìm kiếm sự trợ giúp thông qua các dịch vụ hỗ trợ

- Nhờ người thân, đồng nghiệp cùng tham gia giải quyết vấn đề nếu gặp khó khăn trong việc một mình đối mặt với người có thái độ kỳ thị và phân biệt đối xử
- Tìm kiếm sự trợ giúp từ:
 - Các nhóm cộng đồng LGBTI+
 - Các tổ chức bảo vệ quyền của cộng đồng LGBTQ: CSAGA, ISEE, ICS
 - Số điện thoại tư vấn miễn phí 024.3333.55.99
 - Luật sư hoặc trung tâm trợ giúp pháp lý của địa phương

Luật pháp về quyền của người lao động:

- Trong pháp luật hiện tại chưa có quy định cụ thể về việc nghiêm cấm các hành vi phân biệt đối xử với người lao động là người LGBTI+, tuy nhiên có một số điều liên quan mà người lao động LGBTI+ có thể dùng làm căn cứ trong một số tình huống bị phân biệt đối xử do xu hướng tính dục và bản dạng giới.
- Bộ luật Lao động 2012: Quy định “người lao động bị ngược đãi, quấy rối tình dục” có quyền đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động (điểm c khoản 1 Điều 37).

II. KỲ THI TẠI TRƯỜNG HỌC

Tình huống 1

Ngân đang học lớp 10 và mới có tình cảm với một bạn gái cùng lớp. Ngân đã viết tin nhắn tỏ tình với cô bạn và đã bị bạn từ chối. Sáng hôm sau Ngân đến lớp thấy mọi người nhìn mình và trêu chọc là đồ đồng tính, có vài người bạn của Ngân bênh vực Ngân và cãi nhau với những người đã giễu cợt Ngân. Mọi người đã chuyền tay nhau tấm ảnh chụp màn hình Ngân nhắn tin tỏ tình với người bạn kia. Chính cô bạn kia đã kể với mọi

người về Ngân. Cô giáo chủ nhiệm đã gọi Ngân lên và yêu cầu Ngân viết bản kiểm điểm về hành vi yêu đương "sai trái", bắt Ngân phải chấm dứt nếu không sẽ nói với bố mẹ. Và từ hôm đó, trong các lần sinh hoạt lớp cô giáo đều nói bóng gió về chủ đề yêu đương đồng giới với thái độ không đồng tình, cô còn nói nếu ai trong lớp có tình trạng này sẽ đề nghị chuyển trường. Ngân cảm thấy rất áp lực và không tập trung học hành được. Các bạn trêu chọc và gọi Ngân là "Ngân cong". Cô giáo tỏ ra kỳ thị Ngân ra mặt. Ngân không dám nói với bố mẹ vì sợ bố mẹ sẽ buồn và cũng sẽ có hành động chửi mắng Ngân. Ngân không biết mình làm sao để vượt qua hoàn cảnh này.

Loại ý cách giải quyết

- Để tránh việc thất bại trong tỏ tình, cần tìm hiểu kỹ đối phương bằng cách thăm dò quan điểm của họ về những người có xu hướng yêu người cùng giới với mình. Họ ủng hộ hay họ phản đối; họ có kỳ thị gì với người nữ yêu nữ hay không.
- Việc thăm dò đối phương để biết về tình cảm, quan điểm, thái độ không chỉ giúp tránh được sự thất bại trong tỏ tình mà còn tránh được rủi ro bị kỳ thị và phân biệt đối xử.
- Trước khi tỏ tình với một bạn nào đó hoặc công khai với thầy cô giáo, phải có kế hoạch công khai an toàn để phòng bị kỳ thị và phân biệt đối xử
- Tìm hiểu thông tin, kiến thức về bản thân mình đầy đủ để có thể nói chuyện với giáo viên, nên gặp gỡ một người làm ở các trung tâm tư vấn tâm lý để nói chuyện và chuẩn bị đủ về kiến thức và bản lĩnh trước khi chia sẻ với thầy cô.
- Trong trường hợp như của Ngân, chuẩn bị tinh thần và tìm kiếm sự giúp đỡ để công khai an toàn nếu như cô giáo nói chuyện với cha mẹ.

- Hình dung trước phản ứng của cha mẹ để tìm kiếm sự giúp đỡ hỗ trợ từ các bạn trong cộng đồng LGBTI+ hoặc các trung tâm tư vấn tâm lý.
- Nếu cha mẹ có phản ứng dữ dội và có dấu hiệu kiểm soát hoặc gây bạo lực, cần chọn giải pháp hòa hoãn, thỏa thuận với cha mẹ để tiếp tục học tập cho đến khi đủ điều kiện công khai.

Cách ứng phó khi bị phân biệt đối xử tại trường học

- Luôn bình tĩnh ứng xử mỗi khi bị bạn bè trêu chọc, hãy chuẩn bị thật tốt các kiến thức về mình để giải thích cho mọi người hiểu về bản thân.
- Kiểm soát các hành vi lời nói gây thách thức, có thể tạo nguy hiểm cho bản thân.
- Nếu bị bạn bè kỳ thị, phân biệt đối xử, hãy nói chuyện với thầy cô giáo hoặc người phụ trách.
- Trong trường hợp bạn không nhận được sự hỗ trợ từ thầy cô, hãy tìm đến các tổ chức làm việc về người LGBTI+ để được sự trợ giúp kịp thời.

Một số điểm mà trường học thân thiện nên có

Nếu bạn thấy trường, lớp mình có những tiêu chí dưới đây, thì chúc mừng bạn đang học trong một môi trường thân thiện và an toàn hay còn gọi là trường học cầu vòng dành cho người nữ yêu nữ nói chung và người LGBTIQ nói riêng.

- Đưa nội dung về LGBTQ trong các chương trình giảng dạy
- Ủng hộ liên minh cầu vồng và tạo ra không gian an toàn cho học sinh

- Không có sự kỳ thị, phân biệt đối xử
- Học sinh được tạo mọi cơ hội để được phát triển tự do bình đẳng không phân biệt xu hướng tính dục, giới tính.
- Nếu trường, lớp nơi bạn đang học tập chưa có những tiêu chí trên, bạn có thể liên hệ với các nhóm, tổ chức LGBTI+ hoặc các hội PFLAG (hội những cha mẹ, người thân, bạn bè của người LGBTI+) để họ chủ động tìm cách đưa các nội dung, kiến thức về chống phân biệt đối xử, kỳ thị với học sinh là người LGBTI+ về giảng dạy tại trường. Hoặc bạn cũng có thể chủ động tìm kiếm và đề xuất với nhà trường, thầy cô giáo của mình về việc đưa các nội dung trên vào giảng dạy nếu thấy có cơ hội hoặc thấy họ tỏ ra ủng hộ và có quan điểm tích cực.

III. KỶ THỊ TẠI NƠI CÔNG CỘNG

Tình huống 2

Linh tự nhận là một người đồng tính nữ nhưng có tính cách mạnh mẽ và thể hiện giới nam tính như cắt tóc ngắn, ăn mặc bụi bặm và có hai hình xăm ở cánh tay. Khi Linh và bạn gái tới quán ăn, nhân viên ở đó thi nhau chỉ trỏ Linh và nhìn Linh bằng ánh mắt rất tò mò. Khi Linh đi vệ sinh thì nhân viên hỏi luôn: “Cho mình tò mò chút, bạn là trai hay gái vậy?”

Linh đăng ký tham gia một chuyến du lịch theo tour, mọi người thấy Linh thì tỏ ra không thoải mái. Vì tính chất tour ghép nên cứ hai người phải chung một phòng, có nhiều người bày tỏ luôn là không muốn ở cùng phòng với Linh. Cuối cùng, hướng dẫn viên yêu cầu Linh trả thêm tiền phòng vì mọi người không muốn ở cùng với một người đồng tính. Chuyến đi chơi trở nên nặng nề, mọi người bàn tán xôn xao về Linh. Dù không nói trước mặt nhưng mỗi lần Linh làm gì đều có những ánh mắt nhòm ngó, tiếng xì xào.

Bại ý cách giải quyết

Việc kỳ thị tại nơi công cộng vẫn còn diễn ra phổ biến, nhất là với nhóm người chuyển giới hoặc có thể hiện giới khác với mong đợi từ xã hội. Có rất nhiều hình thức thể hiện việc kỳ thị tại nơi công cộng như: nhìn ngó, tò mò, chỉ trỏ bàn tán, hỏi han, xa lánh, thậm chí có lời nói bày tỏ sự kỳ thị. Họ có thể bị đánh giá, bị soi xét và bị nhìn từ cách nhìn mang định kiến chung của số đông. Người khác có thể sẽ nhìn ngó, quan sát hành động cho đến tìm hiểu cử chỉ lời nói và điều này tạo không ít gánh nặng áp lực cho những người chưa sẵn sàng công khai hay còn thiếu tự tin vào bản thân.

Hành động kỳ thị này sẽ làm cho Linh:

- Mất sự tự tin hòa đồng trước đám đông
- Ngại ngần khi tiếp xúc với mọi người
- Dễ bị rơi vào phản ứng tiêu cực khi bị nhìn ngó chỉ trỏ.

Linh cần làm gì:

- Với các câu hỏi nhằm thỏa mãn sự tò mò, Linh có thể lựa chọn trả lời nếu đã sẵn sàng công khai và hiểu về mình hoặc từ chối trả lời nếu không muốn.
- Hiểu rõ về bản thân thông qua việc tìm hiểu các kiến thức và những thế mạnh của mình để tăng dần sự tự tin trước đám đông.
- Thẳng thắn góp ý với nhân viên nhà hàng về những hành động soi mói khiếm nhã.
- Tìm hiểu quan điểm của người hướng dẫn viên du lịch, có thể giải thích cho họ hiểu nếu họ chưa có kiến thức về LGBTI+. Trong trường hợp họ đã hiểu nhưng bị bối rối giữa việc chiều lòng yêu cầu của khách hàng với việc chấp nhận hành động công khai kỳ thị thì cần trao đổi thẳng thắn và có thái độ cứng rắn để nói chuyện với người quản lý.

Cách ứng phó khi bị kỳ thị tại nơi công cộng

- Tự tin trả lời thẳng thắn về bản thân nếu có những câu hỏi tò mò
- Chia sẻ với họ về một vài trang web hay các tổ chức làm về quyền LGBTI+ nếu họ có nhu cầu tìm hiểu sâu hơn
- Không trả lời hoặc có hành vi gây thách thức có thể gây mất an toàn cho bản thân
- Nếu khó khăn trong việc phản hồi lại thông tin trực tiếp, có thể để lại các lời nhắn bằng giấy hoặc gọi điện thoại vào đường dây của cửa hàng để phản ánh và nhắc nhở thái độ của nhân viên.
- Nếu một dịch vụ nào có nhân viên/quản lý có hành vi phân biệt đối xử, kỳ thị, nên có một phản hồi rõ ràng trên website, fan-page... để phản ánh về thái độ của họ.

PHỤ LỤC

Các tổ chức hỗ trợ LGBTIQ

1. Trung tâm Nghiên cứu và Ứng dụng khoa học về Giới - Gia đình - Phụ nữ và Vị thành niên (CSAGA)

- **Địa chỉ:** SN 35- Ngõ 66- Dịch Vọng Hậu, Quận Cầu Giấy, Hà Nội
- **Điện thoại tư vấn:** 024.33335599 (thời gian làm việc từ 8-21h, từ thứ 2 đến thứ 7)
- **Website tư vấn online:** www.csaga.org.vn
- **Facebook:** <https://www.facebook.com/CsagaVietnam/>

2. Tổ chức ISEE (Viện nghiên cứu kinh tế, xã hội và môi trường)

- **Địa chỉ:** Phòng 203, tòa nhà Lake View, D10 Giảng Võ, Ba Đình, Hà Nội.
ĐT: 024 6273 7933.
- **Fanpage:** <https://www.facebook.com/iseevn/>
- **Email:** isee@isee.org.vn. W: isee.org.vn.

3. Tổ chức ICS Tổ chức bảo vệ và thúc đẩy quyền của người LGBT tại Việt Nam

- **Địa chỉ:** 40/28 Phạm Viêt Chánh, Phường 19, Quận Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh / 40/28 Pham Viet Chanh Street, Ward 19, District Binh Thanh, HCM City
- **Điện thoại/ Phone number:** (+84) 28 2253 2084
- **Instagram:** [instagram.com/icscenter](https://www.instagram.com/icscenter)
- **Youtube:** [youtube.com/user/icsvietnam](https://www.youtube.com/user/icsvietnam)

4. Hội phụ huynh và người thân của cộng đồng LGBTQ

PFLAG là viết tắt của cụm từ “Parents, Families and Friends of LGBTs (Ba mẹ, gia đình và bạn bè của những người LGBT), vốn là cụm từ được sử dụng rất rộng rãi trên thế giới. PFLAG còn được hiểu là một lối chơi chữ trong tiếng Anh là viết tắt của Pride-Flag, tức lá cờ 6 sắc cầu vồng đặc trưng của LGBT.

- **Thông tin liên hệ:** <https://www.facebook.com/pflagvn/>

5. Trung tâm hỗ trợ sáng kiến sức khỏe cộng đồng (SCDI)

- **Địa chỉ:** 240 Mai Anh Tuấn, P. Thành Công, Q. Ba Đình, Hà Nội, Việt Nam
- **Điện thoại:** 024 35720689
- **Email:** scdi@scdi.org.vn
- **Website:** scdi.org.vn

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Luật Phòng chống bạo lực gia đình
Luật Lao động

TÁC GIẢ

Bà Nguyễn Văn Anh - *Giám đốc Trung tâm CSAGA*
Bà Vũ Thị Ánh Tuyết
Bà Mai Thị Bưởi

